

TYRIMO AKTAS № 101

Sustatytas 1960 m. rugpiūčio mėn. 20 d.

Valstybės Saugumo Komiteto prie LTSR Ministru Tarybos
Valdybos 2 skyrius 1960 metų rugpiūčio mėn. 12 d. raštu Nr.
K/A-6481 patiekė Valstybės Saugumo Komiteto prie LTSR Ministru
Tarybos operatyviniam - "technikiniam" skyriui tirti:

1. 38 anoniminius laiškus prasidedančius vienodais žo-
džiais: "perspėjimas..." parašytus ant 38-nių įvairaus
dydžio popieriaus lapų, greitraščiu, pieštuku, lietu-
vių kalba. /Tyrimo laboratorijoje visi aukščiau minė-
tieji laišškai pažymėti numeriais nuo 1 iki 38./
2. Penkis antitarybinio turinio atsišaukimus, prasidedan-
čius vienodais žodžiais: "Pranešimas pranešam visiems..."
parašytus ant penkių atskirų popieriaus lapų, taip pat,
greitraščiu, pieštuku, lietuvių kalba.
3. Julijos Lekarauskienės, Juozo duk. rašysenos pavyzdžius,
pristatytus tyrimui pareiškimo, pasiaiškinimo, autobio-
grafijos ir užrašų, esančių sąsiuvinyje, pavidalu.
4. Žaliais viršeliais bloknotą, susidedantį iš 23 lapų,
mažais langeliais.
5. 295 X 205 milimetrų dydžio 44 lapų kietais viršeliais
sąsiuvinį. Šio sąsiuvinio pirmuosiuose 2,3,4 ir 5 la-
puose pieštuku padaryti įvairūs užrašai.

Ekspertyzei reikalinga nustatyti:

- a/ ar tikrai aukščiau minėtus anoniminius laiškus ir antitarybinio turinio atsišaukimus parašė Julija Lekarauskienė, Juozo d.,
- b/ ar tikrai trys anoniminiai laišakai, prasidedantieji vienodais žodžiais: "Perspėjimas perspėju..." pažymėtieji 34, 35 ir 36 numeriais parašyti ant tokio paties popieriaus iš kurio padarytas aukščiau minėtas kietais viršeliais sąsiuvinys ir ar neišplėšti tie trys popieriaus lapai iš šio sąsiuvinio,
- c/ ar neišplėšti dviejų anoniminių laiškų, prasidedančių vienodais žodžiais: "Perspėjimas perspėju..." popieriaus lapai, pažymėtieji 37 ir 38 numeriais, iš aukščiau minėto bloknoto.

Taip pat reikalinga tyrimo laboratorijoje išryškinti aukščiau minėtame sąsiuvinyje esančius rašysenos atsispaudimus ir nustatyti ar jie kartais nesutampa su tiriamųjų anoniminių laiškų tekstais.

T Y R I M A S

1. Ištyrus rašyseną kuria išpildyti visi aukščiau minėtieji 38 anoniminiai laišakai ir penki antitarybinio turinio atsišaukimai bei atitinkamai šią rašyseną suliginus su Julijos Lekarauskienės, Juozo d. rašysena nustatyta, kad šios rašysenos sutampa tarp savęs pagal daugelį grafinių požymių.

Labiausiai ypatingi sutapimo požymiai šiose rašysenose yra sekantieji:

- a/ raidės "g" apatinė dalis yra nebaigiama /žiūr. fotograf. Nr. Nr. 1, 2 rodyklė 1/,
- b/ raidės "k" pagrindinis elementas sumažintas o antrojo ir trečiojo šios raidės elementų sujungimo taškas randasi pagrindinio elemento viršutinėje dalyje /rod. 2/.

- c/ raidės "i" pradžioje rašomas pailgintas brūkšnelis /rod. 3/,
- d/ raidžių "i, j, e" antraidiniai taškai išpildomi brūkšnelių pavidalu /rod. 4/,
- e/ raidės "b" neturi baigiamosios dalies /rod. 5/,
- f/ raidės "r" viršutinė dalis žymiai padidinta /rod. 6/
- g/ raidės "d" ovalinė dalis nesujungta su pagrindiniu elementu /rod. 7/,
- h/ raidės "l" viršutinė dalis padidinta ir kai kuriais atvejais nėra jos baigiamosios dalies /rod. 8/,
- i/ tiriamosiose rašysenose mažosios raidės "p" sutampa su didžiosiomis raidėmis Lekarauskieneš rašysenoje /rod. 9/,
- j/ raidės "ž" charakteringos savo atskirų elementų sujungimo bei išpildymo atžvilgiu /rod. 10 /.

Palyginamose rašysenose esantieji kai kurių raidžių skirtumai /t, v/ esminės reikšmės neturi, nes anonimiškuose laiškuose ir antitarybinio turinio atsišaukimuose rašysena yra sąmoningai pakeista.

Vadovaudamasi esamu kompleksu sutapimo požymių galima daryti išvadą, kad tiriamosios rašysenos priklauso vienam ir tam pačiam asmeniui.

2. Išanalizavus popierių ant kurio parašyti trys anoniminiai laišakai pridedantieji vienodais žodžiais: "Perspėjimas perspėjau...", pažymėtieji pieštuku 34, 35 ir 36 numeriais, bei atitinkamai jį laboratorijoje ištyrus nustatyta, kad šis popierius pagal atspalvį, storį, linijavimą, o taip pat paviršių atitinka popieriui iš kurio padarytas sąsiuvinys, susidedantis iš 44 lapų, paimtas pas Lekarauskiene /šis sąsiuvinis paminėtas šio akto įvadinėje dalyje/, kas duoda galimybės manyti, jog šių trijų laiškų popierius pagal kokybę yra vienodas su popieriu iš kurio pagamintas aukščiau minėtas sąsiuvinis.

Vieno to popieriaus lapo, pažymėto 36 numeriu, išplėšimo linija sutampa visomis ypatybėmis su aukščiau minėtame sasiuvinyje esančiomis išplėšto lapo likučiais /žiūr. fotogramą Nr. 3 rod. nuo 1 iki 12/. Beto šiame popieriaus lape anoniminio laiško pirmieji žodžiai "Perspėjimas perspėju drauga viršininka prežtai" sutampa visais požymiais su esančiais minėtame sasiuvinyje atsispaudimais, kurie tyrimo laboratorijoje buvo nufotografuoti ir išryškinti /žiūr. fotogramą Nr. 4/.

Minėtieji sutapimo požymiai leidžia tvirtinti, jog šis popieriaus lapas tikrai yra išplėštas iš šio sasiuvinio, o esančios teksto atsispaudimo žymės tame sasiuvinyje pasiliko rašant anoniminį laišką, prasidedantį žodžiais: "Perspėjimas perspėju...", pažymėtąjį 36 numeriu.

3. Peržiūrėjus du anoniminius laiškus pažymėtuosius 37 ir 38 numeriais, bei du antitarybinio turinio atsisaukimus 1 ir 2 numeris, nustatyta, jog šių anoniminių laiškų ir antitarybinio turinio atsisaukimų popierius sutampa pagal atspalvį, storį, paviršių, dydį, bei tipografinį linijų išdėstymą su popieriu iš kurio padarytas šio akto įvadinėje dalyje paminėtas bloknotas, rastas pas Lekarauskienę.

Visų tų keturių popieriaus lapų, pažymėtųjų 37, 38, 1 ir 2 numeriais, viršutinė išplėšimo linija sutampa pagal visus požymius su bloknote esančiais lapais bei skilutėmis, kurios randasi šio bloknoto viršutinėje dalyje. /žiūr. fotogramą Nr. 5/.

Vadovaudamasi minėtais požymiais galima daryti išvadą, kad du popieriaus lapai, pažymėtieji 38 ir 37 numeriais, ant kurių parašyti du anoniminiai laiškai, prasidedantieji vienodais žodžiais: "Perspėjimas perspėju..." ir du popieriaus lapai /perpusę jie nuplėšti/ ant kurių parašyti antitarybinio turinio atsisaukimai prasidedantieji vienodais žodžiais: "Pranešimas pranešam...", pažymėtieji 1 ir 2 numeriais, yra išplėšti iš tyrimui pateikto bloknoto.

I Š V A D A

1. 38 anoniminius laiškus, prasidedančius vienodais žodžiais "Perspėjimas perspėjam...", tyrimo laboratorijoje pažymėtus nuo 1 iki 38 numeriais ir penkis antitarybinio turinio atsišaukimus, prasidedančius žodžiais: "Pranešimas pranešam...", pažymėtus pieštuku nuo 1 iki 5, parašė Julija Lekarauskienė, Juozo d.

2. Trys popieriaus lapai, pažymėtieji 34, 35 ir 36 numeriais, ant kurių išpildyti tekstai trijų anoniminių laiškų, prasidedančių vienodais žodžiais: "Perspėjimas perspėjam..." pagal kokybę yra vienodi su pateikto tyrimui sąsiuvinio popieriumi, kuris rastas pas Lekarauskienę. Vienas šio popieriaus lapų, pažymėtasis 35 numeriu, yra išplėstas iš minėto sąsiuvinio ir sąsiuvinyje, esantis teksto atsispaudimas, yra atsispaudęs rašant laišką, kuris prasideda žodžiais: "Perspėjimas perspėju..." ir pažymėtas 36 numeriu.

3. Dviejų anoniminių laiškų, prasidedančių vienodais žodžiais: "Perspėjimas perspėju...", pažymėtų 37 ir 38 numeriais, popieriaus lapai ir dviejų antitarybinio turinio atsišaukimų, pažymėtųjų 1 ir 2 numeriais yra vienodi ir išplėsti iš tyrimui pateikto bloknoto, kuris taip pat buvo rastas pas Lekarauskienę.

Ekspertas -

Liaukys

/LIAUKSMINAS/